

Vorbereiding MCC 3 november 2020

Aanleiding

Deze annotatie is gemaakt op basis van een evt besluit tot lokale sluiting voor drie weken. De argumentatie is ook bruikbaar als onverhoopt wordt gesproken over algehele sluiting VO. In het laatste geval wordt echter geadviseerd eerst in te zetten op het alternatieve pakket, dat naast deze annotatie is aangeleverd.

Binnen de richtlijnen van het RIVM is het kabinet onverkort van mening dat leerlingen waar mogelijk fysiek onderwijs krijgen, omdat dit het beste is voor hun cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling. De regionale oploop van besmettingen geeft echter aanleiding tot het nemen van aanvullende maatregelen in de veiligheidsregio's Rotterdam Rijnmond, Zuid-Holland Zuid en Twente om het aantal reisbewegingen drastisch te verminderen. Ditmaal acht de NCTV het noodzakelijk dat het voortgezet onderwijs hierin wordt betrokken:

- VMBO-GL/TL, HAVO, VWO: examenleerlingen krijgen fysiek onderwijs, de overige leerjaren krijgen afstandsonderwijs, behalve bij het afnemen van toetsen;
- VMBO-KB/BB, PRO, VSO: fysiek onderwijs;
- Begeleiding kwetsbare leerlingen: fysiek op individuele basis.
- De maatregelen worden ingesteld voor twee weken.
- Dit resulteert erin dat ongeveer 100.000 leerlingen afstandsonderwijs krijgen, waar 30.000 leerlingen fysiek onderwijs blijven volgen.

Voorgesteld besluit

Het gedeeltelijk overgaan op afstandsonderwijs lijkt onafwendbaar. Hierbij is het van belang om de volgende voorwaarden te stellen:

- Examenleerlingen moeten zich kunnen voorbereiden op toetsen en toetsen;
- Beroepsgerichte leerwegen moeten fysiek onderwijs kunnen volgen;
- Kwetsbare leerlingen die niet vallen onder de bovenstaande categorieën moeten op school afstandsonderwijs kunnen volgen;
- U wordt geadviseerd om een ingangsdatum van 5 november as. voor te stellen (NB: d.VO licht dit nader toe tijdens de dagstart van 3 november). Hiernaast bestaan aanvullende aandachtspunten waar u nadere informatie over kan verzoeken:
 - De cijfers in andere veiligheidsregio's, in hoeverre kan er doorwerking en precedentwerking optreden?
 - Wat dient er in de komende twee weken te gebeuren (in termen van besmettingen, verkeersbewegingen) om de scholen verantwoord fysiek te heropenen? Wat stelt de NCTV als exitstrategie voor?
 - Regionale differentiatie in het onderwijs kan forse ongelijkheid in de hand werken, met gevolgen voor het toezicht en examinering.
 - In de komende werken wordt besluitvorming over het centraal examen in 2021 voorbereid: hiermee is de voorgestelde maatregel ook in de timing ongelukkig.

Toelichting

1. Examenleerlingen moeten zich kunnen voorbereiden op toetsen en toetsen
 - Examenleerlingen bereiden zich voor op het eindexamen en hebben minder tijd om achterstanden in te lopen;
 - Daarnaast dienen de examens in het vso en vmbo ook een ander doel: leerlingen zo goed mogelijk voor te bereiden op hun vervolgopleiding en de arbeidsmarkt.
 - Het besluit hoe om te gaan met de centraal examens wordt in de aankomende twee weken genomen. De timing van de aankondiging van regionale sluiting is zeer onwenselijk en demotiverend voor de eindexamenleerlingen.

2. Beroepsgerichte vakken kunnen bijna niet op afstand worden gegeven.
- Vanwege het praktische karakter van de beroepsgerichte leerwegen en de praktijkvakken zijn er zeer beperkte mogelijkheden om afstandsonderwijs in te richten en aan te bieden.
 - Daarnaast is afstandsonderwijs op het vmbo, praktijkonderwijs en vso een veel minder effectief en vaak onhaalbaar middel, veel meer dan op havo en vwo. Leerlingen zijn sneller afgeleid, docenten kunnen niet differentiëren en leerlingen hebben vaak één-op-één-begeleiding nodig.
 - Kwetsbare leerlingen, die zich veelal in deze vormen van onderwijs bevinden, moeten prioriteit krijgen .
 - Uit onderzoek van de VO-raad en de Stichting Platforms vmbo (november 2020) blijkt dat vmbo-leerlingen grote achterstanden hebben opgelopen tijdens de scholensluiting in het voorjaar. De leerlingen in de beroepsgerichte leerwegen (basis, kader en gemengd) hebben 13 weken lang geen praktijkvakken gehad. Deze achterstanden lopen verder op door de huidige tweede golf.
3. Kwetsbare leerlingen moeten online onderwijs op school kunnen volgen
- Kwetsbare leerlingen moeten prioriteit krijgen, ook met het oog op handhaving van de basisregels in de openbare ruimte wanneer deze leerlingen geen dagbesteding hebben. Deze kwetsbare leerlingen bevinden zich veelal in de beroepsgerichte leerwegen.
 - Voor kwetsbare kinderen (bv. onveilige thuissituatie) die op havo of vwo zitten wordt noodopvang georganiseerd: afstandsonderwijs op schoollocatie, opvang buiten schooltijden.

Er zijn signalen dat men deze afbakening nog (te) ruim vindt, onderstaande tabel laat echter zien dat met deze afbakening 80 procent van de leerlingen afstandsonderwijs zal volgen.

Leerlingenaantallen vo in de betreffende veiligheidsregio's (RR, ZHZ, Twente)

	Aantal leerlingen 2019/2020	aandeel in het geheel	Aantal examenleerlingen 2019/2020	aandeel examenleerlingen per onderwijssoort	aantal niet-examenleerlingen 2019/2020	aandeel niet-examenleerlingen per onderwijssoort
VWO	29.780	22%	4.827	16%	24.953	84%
HAVO	28.061	20%	7.644	27%	20.417	73%
VMBO KL en BL	14.524	11%	7.076	49%	7.448	51%
VMBO GL en TL	20.937	15%	8.495	41%	12.442	59%
PRO	4.796	4%	-		4.796	100%
BRUG (combinatieklassen)	36.383	27%	-		36.383	100%
VSO	2.456	2%	-		2.456	100%
totaal	136.937		28.042	20%	108.895	80%